

„SAMA ALJAŠKA ROZHODNE,
KAM AŽ MĚ PUSTÍ,
ŘÍKÁ MUŽ, CO JÍ
ZCELA PODLEHL

JAN KOPKA

TŘETÍ POKUS

Kdo sleduje dobrodružné výpravy bika bez hranic Jana Kopky, rozhodně ho nepřekvapí, že se svým návratem na magickou Aljašku dlouho neotálel.

Před čtyřmi lety byl při své premiéře v závodě zamrzlou pustinou Iditarod Trail Invitational nucen kvůli nepřízní počasí ve dvou třetinách trati svou snahu ukončit a loni ho těsně před odjezdem na sever nepustilo na start nedolčené zranění kolene. Výzvu jeho života to však oddálilo jen o dvanáct měsíců. Rok se sešel s rokem a Honza opět stojí před svou velkou cestou s nejistým koncem, zase o něco zkušenější a zanícenější. Na třetí pokus se hodlá stát prvním českým pokořitelem výjimečného klání, které je soubojem či spíše smířením člověka s přírodou v její nejčistší podobě.

Bláznivému aljašskému závodě, v němž se nevzdal naděje na absolvování extrémně dlouhé trasy na 1770 km (1100 mil, kratší měří „jen“ 560 km - 350 mil), momentálně podřídil vše. Zaměstnání, partnerský život, kontakt s kamarády a všemi blízkými. V září ukončil pracovní poměr a než jeho nadřízení stačili vytušit, že za tím zase bude některá z jeho bikových avantýr a doufali v jeho brzký návrat, opáčil, že to bude možná až za rok. Nejenže chtěl získat dostatek času na přípravu, ale Aljašku si hodlá užít i po

závodě a poté na jaře, hned jak roztaje sníh, se vydat se na kole z Inuviku, nejsevernějšího města v Kanadě, napříč celým kontinentem až do Jižní Ameriky. Na cestách tedy bude minimálně do léta a když sežene obživu, tak ještě déle.

„Věděl jsem, že musím pryč a že mě to tady dlouho neudrží,“ vysvětluje Honza pohnutky svého rozhodnutí. „Zrálo to ve mě dlouho. Přece jen jsem měl dobrou práci a výborné vztahy s kolegy. Ale nemůžu si pomoci, volání Aljašky je silnější. Dokonce začínám mít strach,

jestli se budu chtít vůbec vrátit, protože kdo tenhle kus země jednou okusil, nedokáže se toho pevného pouta zbavit. Moje přítelkyně za mnou přijede, ale půl roku tam budu sám a mám trochu obavu, jestli zase dokážeme být spolu. Ale Yvona je výjimečná. Našel jsem v ní kamaráda, který mi nejlíp rozumí, prostě ideální partnerka. Měl jsem ve svém životě takové období, kdy jsem přebýval v chatrči u přehrad. A ona si mě odtamtud vytáhla, že se o mě bude starat, abych příliš nezvlčil.“

Sledujte zpravodajství z Aljašky na www.iVelo.cz/

V sobotu 24. února se Jan Kopka postaví na start Iditarod, ale již zhruba týden předtím se ohlásí přímo z Aljašky se svým zpravodajstvím z dějiště závodu, které můžete sledovat paralelně na www.iVelo.cz a www.jankopka.cz. Snahou také bude přinášet čerstvé informace přímo z trati a sledovat Honzovu stopu. Držte palce!

A jak bude Honzovu pouť snášet sama Yvona? „Mnohem hůř než minule,“ přiznává. „Nejhorší je ten pocit bezmoci. Čtu každou zmínku, která se ze závodu objeví na internetu, ale třeba týden o Honzovi nemám ani zprávu. Čím víc o Iditarodu vím, tím je strach intenzivnější a respekt před přírodou větší. Víím, že ženy už tady taky uspěly a to dobrodružství by mě lákalo, ale já bych se asi nedokázala vyrovnat s takovou zimou.“ A tak bude doma trnout u počítače a hlídat každou informaci z Aljašky, aby se v létě za svým milým vydala. „Vím, do jakého jde rizika, ale že bych to Jěnovi zakázala nebo ho přemlouvala, aby se vrátil domů dřív? To bych mu nemohla udělat. Vím, že by byl nešťastný.“

Letošní rozmarná zima paradoxně poskytl Honzovi ideální podmínky pro trénink.

O nějakém simulování mrazivých nočních jízd sice nemohla být řeč, ale intenzivní osmihodinové tréninky na silnici nebyly žádnou výjimkou. Ještě nikdy před svými extrémními starty neměl tolik času na najždění kilometrů. Fyzický fond je i na Aljašce v tak dlouhém závodě důležitý, jenomže jestli silničářskou vytrvalost a kňih Kopka na dalekém severu vůbec uplatní, je ve hvězdách. Iditarod není zdaleka jen o otáčení pedálů, klidně se také může stát, že závodníci budou půlku trati kolo tlačít. S trochou nadšázky říká odvažný našinec, že si tuhle činnost, ovšem jen na deseti kilometrech, vyzkoušel v tréninku, když strhl šestikolečko na svém zimáku a musel dorazit domů. Podstoupil také klasickou pěší túru s horským přechodem ze Špindlerova Mlýna do Jablonce. Extrémní podnik typu Iditarod, to je snášení samoty, orientace v pustině, psychická odolnost.

„Rozdíl je zcela zřetelný, když se do souboje s Aljaškou pustí domorodec, který ani nemá na kole moc najeto, ale je přivyklý místním podmínkám, zatímco nabašený Kalifornan

nebo Evropan neuspěje. Je to hodně o zkušenostech. Také já už se na ně spoléhám. Když jsem se tam vydal poprvé a prakticky vůbec nevěděl, do čeho jdu, prožíval jsem jiný strach. Vlastně jsem ani přesně nevěděl, čeho se mám bát. Teď cítím respekt, ale hlavně ta obava je zcela konkrétní. Z blizzardů, jež dokáží v mžiku zavát cesty vyjeté domorodci na sněžných skútrech, jediné pojitko mezi řídce osídlenými vesnicemi. Ze ztráty orientace, hlubokého mrazu, byť jen banálního zranění, zvířat,“ vypočítává dobrodruh z Jablonce.

Problémem je testování výbavy určené do teplot pod mínus dvacet stupňů Celsia. Použití některých součástí výstroje tak bude muset odhadnout nebo se spolehnout na doporučení zkušenějších či výrobců. Co se týče volby biku Duratec, přiklání se Kopka k oblíbenému stroji na 29" kolech s dvojitým ráfem a pokud se bude přední kolo příliš bořit, je připraven nasadit svůj patent. Minilyži ještě nikdo na Iditarodu nezkusil, přičemž ve zkušebních sněžových jízdách v Jizerských horách tohle řešení obstálo. Ve spolupráci s konstruktéry české značky myslí i na takové drobnosti, jako je snížení výšky rámu. Formát 29" totiž zvyšuje světlost nad terénem a tím pádem může na Aljašce předpokládané neustálé nasazení

Cyklodresy
materiál Picosquare
2.480,-kč/komplet

Ponožky
materiál Clima Well
85,-kč

Rám Sonix CX4
17.770,-kč

Lubor Tesař, ředitel Hervis Duratec Teamu

DURALUMIN & COMPOSITE
DURATEC

Funkční spodní prádlo
materiál OutWet
895,-kč

Kolo CX4 # MTB 4: vidlice Rock Shox
Reba Team, Shimano XT, brzdy Hayes HFX 9,
kola Mavic Crossride, Ritchey Pro
53800,-kč

- ✓ český výrobce rámu
- ✓ ruční výroba
- ✓ design na přání
- ✓ geometrie na míru
- ✓ stavba kol na zakázku
- ✓ kvalitní servis

Prodejní síť- www.duratec.eu

Doporučujeme všem stávajícím i potencionálním zákazníkům, aby využívali proškolených Duratec Center.

a sesedání z kola způsobit fatální svalové zranění, především namožení třísel.

Kopka také počítá s tím, že tentokrát poveze zcela určitě vaříč, který mu může v kritické situaci pomoci přežít, raritou je přímo v USA zakoupený titanový ešus a lžíce. Přístroj GPS, ačkoli elektronicky zachycené body této ob-

lasti nejsou k dispozici, zase dokáže navést do nejbližší vesnice, pro orientaci se hodí i kompas. „Možná také poveze lehký bivakovací pytel místo stanu, o tom se rozhodne až přímo na místě. Náklad bude celkově těžší než minule, ale kolo zase lehčí. Celkově mám mnohem více informací. Můžu se soustředit na detaily a hodně čerpám i z vlastních zkušeností několika zimstrávených snowbikingem.“

Zatím stále jediný Čech ucházející se o účast na Iditarod Trail Invitational se do Anchorage vydá 14. února a na start závodu se postaví o deset dní později v Knik Lake. Přihlášen je na delší trať o délce neuvěřitelných 1100 mil s cílem v městečku Nome. O cílech se však v souvislosti se zamrzlou Aljaškou dá hovořit pouze imaginárně.

„Jen ona rozhodne, kam až tě pustí, můžeš se o to jenom pokusit. Říkají o mě, že nemám pud sebezáchovy, ale ačkoli myslím na splnění svého snu, nehodlám zbytečně riskovat. Soutěživost a snaha něco dosáhnout je jen část mé motivace, proč se na Aljašku vracím. Těším se na ni a nejen kvůli závo-

du. Těším se na místní lidi. Většinou nemají nijak vysoké vzdělání, ale jsou často duševně bohatší než my. Chci nasát to jejich souznění s přírodou. Oni už dávno pochopili to, co se většina ostatních teprve snaží objevit - naplnění života. Tam si uvědomíš naši lidskou pomíjivost a vládu přírody. Můj přítel Pat Norwil, mnohonásobný účastník Iditarod, mě kdysi přesvědčoval o tom, že Aljaška každého změní. Nepřipouštěl jsem si to a říkal si, proč bych tomu měl podlehnout. Ale je to tak.“

Kamil Hofman

**Foto: Yvona Kotyková,
Pavel Brabec, Mike Curiak**

MŮŽEŠ TLAČIT OD STARTU DO CÍLE

Závod Iditarod původně určený pouze pro psí spřežení je holdem vzdaným na počest devatenácti musherů, kteří před více než osmdesáti lety doručili se svými čtyřnohými druhy životně důležité sérum na záchranu epidemií záškrtu postižených Eskymáků a Indiánů v odlehlých částech Aljašky, kam nebylo možné se jinak dopravit. V roce 1988 se poprvé konal závod na horských kolech zamrzlou zemí, kterou kdysi koupili Američané od carského Ruska, s názvem Iditabike. Tehdy měřil „jen“ 200 mil a nejlepším stačilo k jeho zdoání pouhých 34 hodin včetně šesti hodin povinného spánku. Paradoxem pro historii tohoto podniku zůstává, že slavný biker Mike Kloser v barvách značky Gary Fisher, neoficiální mistr světa v cross-country, tehdy dojel ve stejném čase jako nesponzorovaný Dave Zink. Zhruba 300m před cílem se oba dohodli, že si to rozdají ve férovém spurtu, který o dvě délky kola získal pro sebe Zink. V análech jsou však uvedeni jako vítězové oba a Gary Fisher, který Kloserovi přislíbil finanční prémii za vítězství, mu ji vyplatil, přestože v závodě dojel těsně druhý. Do cíle při premiéře dorazilo jen 13 účastníků včetně tří odvážných žen.

Současný Iditarod Trail Invitational, který zdolávají i pěší a běžci na lyžích, registroval v posledním ročníku na kratší trati s cílem v McGrath vítězství exaequo dvojice cyklistů Rocky Reifenstuhla a Peter Basinger, kteří k ujetí 350 mil potřebovali 113 hodin. Poslední úsek z Nikolai měřící 50 mil lze zvládnout při obvyklých podmínkách za zhruba šest až osm hodin, ale loni si vyžádal až pětadvacet hodin. Od rekordního výkonu tří dnů a šesti hodin, který drží z roku 2005 Honzův starý známý Mike Curiak (tři roky předtím vytvořil také nejlepší čas na 1100 mil - 17 dní a dvě hodiny), zůstali i ti nejrychlejší na hony vzdáleni - cesta jim trvala o více než den déle. Každý, kdo se účastní tohoto závodu, musí být připraven na to, že celou trať může kolo tlačit. Loňský ročník byl jedním z těch blížících se tomuto katastrofickému scénáři. Důvodem byl čerstvě napadlý sníh, který je bez ujetí sněžnými skútry příliš měkký, aby se na něm kolo udrželo.

Takové podmínky si samozřejmě Honza Kopka nepřeje, ale jen příroda rozhodne o tom, jakou přípravu účastníkům výzvu.

(kh)

Záběr z premiérového ročníku Iditabike v roce 1988.

